

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 13. siječnja 2015.

[Multimedia]

Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Danas započinjemo kateheze o milosrđu prema biblijskoj perspektivi, tako da učimo o milosrđu slušajući ono što nas sam Bog uči svojom riječju. Započinjemo od Starog zavjeta, koji nas pripravlja i vodi prema punoj objavi Isusa Krista, u kojem se na potpun način objavljuje Očevo milosrđe.

U Svetome pismu, Gospodin je predstavljen kao "milosrdni Bog". To je njegovo ime, po kojem nam on objavljuje, takoreći, svoje lice i svoje srce. On sam, kao što izvješćuje Knjiga Izlaska, objavljujući se Mojsiju ovako opisuje samoga sebe: "Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću" (34, 6). I u drugim tekstovima nalazimo taj izričaj, uz poneku izmjenu, ali se uvijek insistira na milosrđu i ljubavi Boga koji se ne umara opraštati (usp. Post 4, 2; JI 2, 13; Ps 86, 15; 103, 8; 145, 8; Neh 9, 17). Pogledajmo zajedno, jedan po jedan, te svetopisamske izraze koji nam govore o Bogu.

Gospodin je "milosrdan": taj izraz evocira stav nježnosti nalik onom koji majka pokazuje prema svom djetetu. Naime, hebrejski izraz korišten u Bibliji upućuje na utrobu ili također na majčino krilo. Zato slika koju taj izraz sugerira je slika Boga koji se gane i raznježi zbog nas poput majke kad primi u ruke svoje dijete, želeći ga samo ljubiti, štiti, pomoći mu, spremna dati mu sve, pa i samu sebe. To je slika koju sugerira taj izraz. Ljubav koja se, dakle, može nazvati ljubavlju "iz njedara".

Zatim piše da je Gospodin "milostiv", u smislu da ima milosti, samilosti i, u svojoj veličini, priginje

se nad onim koji je slab i siromašan, uvijek spreman prihvatiti, razumjeti, oprostiti. On je poput oca iz prispodobe koja se donosi u Lukinom Evanđelju (usp. Lk 15, 11-32): to je otac koji se ne zatvara u srdžbu zbog toga što ga je mlađi sin napustio, već ga naprotiv nastavlja čekati – ta otac mu je! – a zatim mu trči ususret i grli ga, ne dopušta mu čak ni da dovrši svoju ispovijed – kao da mu pokriva usta –, toliko je velika ljubav i radost što ga je ponovno našao; a zatim ide dozvati i starijeg sina, koji se rasrdio i ne želi se pridružiti slavlju, sin koji je uvijek ostao u kući ali živeći više kao sluga no kao sin, i nad njega se otac priginje, poziva ga da uđe, pokušava otvoriti njegovo srce ljubavi, da nitko ne ostane isključen iz slavlja milosrđa. Milosrđe je slavlje!

Za toga milosrdnog Boga kaže se također da je "spor na srdžbu", doslovno, "dugog daha", to jest resi ga velika strpljivost i sposobnost trpljenja. Bog zna čekati, njegovi ritmovi nisu nestrpljivi ritmovi ljudi; on je poput mudrog zemljoradnika koji zna čekati, ostavlja vremena dobrom sjemenu da izraste, usprkos kukolju (usp. Mt 13, 24-30).

Na kraju, Gospodin se proglašava "bogatim ljubavlju i vjernošću". Kako je lijep taj Božji naziv! U tome je sve. Jer Bog je velik i moćan, ali ta veličina i moć se očituju u tome da nas ljubi, nas koji smo tako maleni, tako nemoćni. Riječ "ljubav", koja je ovdje upotrijebljena, pokazuje ljubav, milost, dobrotu. To nije ljubav iz saponice... To je ljubav koja čini prvi korak, koja ne ovisi o čovjekovim zaslugama već o silnoj darežljivosti. To je Božja brižnost koju ništa ne može zaustaviti, čak ni grijeh, jer zna nadići grijeh, pobijediti i oprostiti zlo.

Bezgranična "vjernost": eto posljednje riječi iz Božje objave Mojsiju. Božja vjernost nikada neće minuti, jer je Gospodin Čuvar koji, kao što se kaže u Psalmu, ne spava već trajno bdije nad nama da nas povede prema životu:

"Tvojoj nozi on posrnuti ne da
i neće zadrijemati on, čuvar tvoj.
Ne, ne drijema i ne spava
on, čuvar Izraelov.

[...]

Čuvao te Jahve od zla svakoga,
čuvao dušu tvoju!
Čuvao Jahve tvoj izlazak i povratak
odsada dovijeka" (121, 3-4.7-8).

Taj milosrdni Bog je vjeran u svojem milosrđu i sveti Pavao kaže nešto lijepo: ako ti nisi njemu vjeran, on će ostati vjeran jer ne može sama sebe zaniijekati. Vjernost u milosrđu je upravo Božja bît. I zato se u Boga možemo potpuno i uvijek pouzdati. On je postojana i trajna prisutnost. To je sigurnost naše vjere. I stoga se, u ovom Jubileju milosrđa, potpuno oslonimo na nj i iskusimo radost da nas taj "Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću" ljubi.

Apel Svetog Oca

Prije nego zaključimo ovaj naš susret, u kojem smo zajedno razmišljali o Božjem milosrđu, pozivam vas na molitvu za žrtve atentata koji se jučer dogodio u Istanbulu. Neka Gospodin, Milosrdni, udijeli vječni mir pokojnima, utjehu obiteljima, solidarnu odlučnost čitavom društvu i obrati srca nasilnika.